

Raziskovanje vzrokov za migracije - Zakaj ljudje migrirajo?

Razlogov za migracije je veliko, od varnosti, demografije in človekovih pravic do revščine in podnebnih sprememb.

Skupina migrantov hodi po železniški progi. ©Ajdin Kamber/AdobeStock

Po podatkih Eurostata je 1. januarja 2021 v EU živel **23,7 milijona ljudi brez državljanstva EU** oziroma 5,3 odstotka celotnega prebivalstva EU. V večini držav EU je bila večina tujih državljanov iz držav zunaj EU.

Več

[Preberite več o migracijah v Evropi.](#)

Kaj so migracije

Migracija je gibanje ljudi iz enega mesta na drugo. Migracije so lahko prostovoljne ali prisilne, razlogi za migracije pa so številni, od gospodarskih do okoljskih in socialnih.

Razlogi za migracije: potisni in vlečni dejavniki

Razlogi za migracijo so kombinacija potisnih in vlečnih dejavnikov. Potisni dejavniki so razlogi, zaradi katerih ljudje zapustijo državo, vlečni dejavniki pa so razlogi, zaradi katerih se ljudje preselijo v drugo državo. Najpogosteje se migracije zgodijo zaradi treh potisnih oziroma vlečnih dejavnikov.

Družbeno-politični dejavniki

Etnično, versko, rasno, politično in kulturno preganjanje so dejavniki, zaradi katerih ljudje zapuščajo svoje države. Vojna je velik potisni dejavnik, prav tako spopadi ali grožnja spopadov ter državni pregon. Večja verjetnost je, da bodo tisti, ki bežijo pred oboroženimi spopadi, kršitvami človekovih pravic ali preganjanjem, begunci iz humanitarnih razlogov. To bo vplivalo na to, kje se bodo naselili, saj imajo nekatere države bolj liberalne pristope do migracij iz humanitarnih razlogov kot druge. Ti ljudje se bodo verjetno najprej preselili v najbližjo varno državo, ki sprejema prosilce za azil. Temelji za mednarodno humanitarno pravo so [ženevske konvencije](#), katerih namen je urejanje ravnanja v oboroženih konfliktih in omejevanje posledic takih konfliktov.

V zadnjih letih je veliko ljudi bežalo v Evropo zaradi spopadov, terorja ali preganjanja doma. Od [384.245 prosilcev za azil, ki jim je bila v letu 2022 odobrena zaščita v EU](#), je četrtna prišla iz Sirije, ki jo je razdejala vojna, na drugem mestu so bili prosilci iz Afganistana in na tretjem iz Venezuele.

Demografski in gospodarski dejavniki

Ali prebivalstvo raste ali se krči? Je starajoče ali mlado? To vpliva na gospodarsko rast in zaposlitvene priložnosti v državah izvora ter politike priseljevanja držav prihoda.

Demografske in ekonomske migracije so povezane s nizkimi standardi dela, visoko brezposelnostjo in zdravjem gospodarstva. Ljudi privlačijo višje plače, boljše zaposlitvene priložnosti, višji življenjski standard in priložnosti za izobraževanje. Če gospodarske razmere niso ugodne in se zdi, da se bodo še slabšale, bo verjetno več ljudi emigriralo v države z boljšimi napovedmi.

Po podatkih Mednarodne organizacije dela, najstarejše agencije Združenih narodov, je bilo delavcev migrantov, ki so definirani kot osebe, ki migrirajo zaradi zaposlitve, [leta 2019 po vsem](#)

svetu 169 milijonov in so predstavljali več kot dve tretjini mednarodnih migrantov. Več kot dve tretjini vseh delavcev migrantov se nahaja v državah z visokimi plačami.

Okoljski dejavniki

Okolje je vedno vplivalo na migracije; ljudje bežijo od naravnih katastrof, kot so poplave, hurikani in potresi. Zaradi podnebnih sprememb pa bo verjetno še več ekstremnih podnebnih dogodkov, ki bi ljudi pripravili do migracij.

Po podatkih mednarodne organizacije za migracije IOM so "okoljski migranti tisti, ki zaradi nenadnih ali stopnjujočih se sprememb v okolju, ki imajo neželene posledice za njihova življenja ali življenjske pogoje, morajo zapustiti svoje domove, začasno ali za vedno, in ki se preselijo znotraj svoje države ali v tujino."

Zaradi dejavnikov ki sovplivajo, kot so rast prebivalstva, revščina, državno upravljanje, varnost in spopadi, je težko oceniti, koliko okoljskih migrantov je na svetu. Napovedi za leto 2050 se gibljejo med 25 milijonov in eno milijardo.

Kako EU obravnava te vzroke

Lažji dostop do zakonitih poti za delavce migrante

EU spodbuja zakonite migracije, ki lahko zmanjšajo pomanjkanje delovne sile in povečajo gospodarsko rast. Med načini zakonitih migracij so:

- modra karta EU: dovoljenje za delo in bivanje, ki omogoči tujim državljanom, da delajo in bivajo v državi EU, pod pogojem, da imajo diplomu ali enakovredno kvalifikacijo in ponudbo za delo, ki ustreza pragu minimalne plače;
- enotno dovoljenje: dovoljenje za delo in bivanje, ki ga za največ dve leti izda država EU;
- status rezidenta EU za daljši čas: omogoči tujim državljanom, da živijo, delajo in se gibljejo v EU za nedoločen čas.

Več

[Preberite več o izboljševanju zakonitih možnosti za delo v EU.](#)

Nov pakt o migracijah in azilu

Učinkovito upravljanje migracij je že mnoga leta prednostna naloga EU, ki želi učinkovito obravnavati prosilce za azil in zavarovati zunanje meje. EU si prizadeva za [nov pakt o migracijah in azilu](#). Parlament in Svet sta februarja 2024 dosegla začasni dogovor o posodobitvi [predpisov EU o azilu in migracijah](#).

Namen pakta je uvesti boljše in hitrejše postopke skozi [celotni sistem EU za migracije in azil](#). Pakt prav tako posodablja dublinsko uredbo, ki določa, katera država je odgovorna za vsak

azilni postopek. Novi sistem določa [različne načine prispevkov](#) držav EU, od preselitve prosilcev za azil iz države, kamor so prvič vstopili v EU, do vrnitve posameznikov, ki nimajo pravice ostati. Novi sistem temelji na solidarnosti in prožni obliki podpore, ki lahko postanejo [obvezujoči v času večjih pritiskov](#).

Parlament in Svet morata dogovor še uradno potrditi. To naj bi se zgodilo aprila 2024. Nato pa bo dogovor začel tudi uradno veljati.

Več o migracijah v Evropi

- [Podatki o azilu in migracijah v EU](#)

Povezave

[Raziskava: Povezave med migracijami in razvojem](#)

[Na kratko: Zakonite migracije v Evropsko unijo](#)

[Statistike o migracijah in številu migrantov](#)